Corte verthoninghe van het Recht byden Ridderschap Ee- delen / ende Steden van Hollandt ende Westvrieslant van allen ouden tijden in den voorschreuen Lande ghebruyckt / tot behoudenisse vande vryheden / gherech- ticheden / Priuilegien ende Loffelic- ke ghebruycken vanden sel- uen Lande.

Tot Rotterdam

By Dierck Mullem.

Corte verthoninge van het Recht byden Ridderſchap, Eedelen ende Steden van Hollandt ende Weſtvrieſlant van allen ouden tyden inden voorſchreuen Lande gebruyckt, tot behoudeniſſe vande vryheden, gerechticheden, Priuilegien ende Loffelijcke gebruycken vanden ſeluen Lande.

DE Ridderſchap / Eedelen ende Steden van Hollandt ende Weſtvꝛieſlãt / Repꝛeſenterende den Staten vanden ſeluen Lande wel ende Rijpelicken / naer voorgaende communicatie / deliberatie eñ Rappoꝛt / onder den Eedelen ende inde Vꝛoetſchappen vandẽ Steden gehouden ende gedaen opden Jegenwoordigen ſtaet deſer Landen. Hebben volgende haeren Eedt ende plicht noodich geacht den wettighen ſtaet der Landen van Hollant ende Weſtvꝛieſlandt by deſen te openen / op vaſt betrouwen dat een yegelijck die deſen ſal ſien daer van ſal oordelen ſo onpartijdelijcken ende vꝛeedtſamelijcken / als den bedꝛoufſden ſtaet deſer Landen is vereyſchende.

Het is kennelijck dat de Landen van Hollant met Weſtvꝛieſlant ende Zeelant zijn tzedert den tijdt van VIII^c. Jaren herwaerts gheregiert ende bericht geweeſt by Grauen ende Grauinnen / den welcken byden Ridderſchap / Eedelen eñ Steden Repꝛeſenterende de Staten vanden ſeluen Lande / de Heerſchappije ende de Souuerainiteyt der ſeluer Landen wettelijck is opghedꝛagen ende ghedefereert gheweeſt / die oock met ſulcke diſcretie ende matie-

heyt hen ghedragen hebben in haere Regieringhe/ dat de selue noyt hebben gedisponeert van oorloge aen te nemen ofte Pays te maecken / schattinghe oft contributien ouer den Landen te heffen/ofte van eenighe andere saecken den Staedt vanden Lande betreffende (hoe wel de selue nochtans van goeden Raet vanden Eedelen ende Ingebooренen vanden Lande ordinarie waren versien) sonder aduijs ende consent vanden Eedelen ende Steden vanden Lande/ die telcken daer op werden beschreuen ende verghadert / ende hebben bouen de voorschreuen Raet d'Eedelen ende Steden vanden Lande tallen tijden ende in alle saecken ghegeuen fauorable audientie/ volcomen gheloof/ende ghoede Resolutie/ op alle tghene de selue Immermeer hadden te verthonen / den staet ende welvaeren vanden Lande eenichsins betreffende.

Twelck als gheweest zijnde een gansch wettighe Regieringhe so seer als opt eenige andere is beuonden. Heeft voortgebracht vruchten die merckelijck / ende sonderlinge tot eere ende Reputatie vanden voorschreuen Grauen/ Mitsgaders welvaert der voorschreuen Landen ende van de inghesetenen der seluer hebben ghestreckt/als bouen alle anderen/dat de Grauen van Hollant/ Zeelant eñ Vrieslant op de heerschappije van so cleynẽ begrip / sijn geweest by alle Princen ende Potentaten vant Christenrijck niet alleen in sonderlinghe respeckt / eere ende Reputatie / als blijckt byde hoge alliantien van houwelijcken die sy hebben gemaeckt by nae met alle de machtichste Coninghen ende Potentaten van Christenrijck / ende dat inden Jare xij^c. xlvij. Coninc Willem de tweede van dien name is gecoren gheweest Roomsch keyser / maer oock dat de selue by nae altijdt sijn gheweest victorieus ouer hare vyanden/ de palen vande selue Landen seeckerlijck teghen alle haere Vyanden / hoe machtich die waeren/hebben beschermpt/ waer deur de selue niet weynich sijn gherespeckteert ende ontsien

ontſien gheweeſt by hare naghebueren / immers moegen
wy mette waerheyt ſeggen / dat den ſtaet der Landen van
Hollandt ende Zeelandt binnen den tijt van achthondert
Jaeren noyt metten ſwaerde en is geconqueſteert oft ton-
dergheبrocht gheweeſt / noch by vuytheemſche / noch by
Inlantſche oorlooghen / twelck wy niet en weten oft van
eenighe andere rijcken (ten waere vande Republijcke van
Veneghien) teghenwoordelijck ſouden moeghen worden
gheſeyt / ſonder datmen hier van eenighe andere Redenen
ſoude connen geuen / dan dat altijt goede eendracht / liefde
ende verſtant is gheweeſt tuſſchen den Princen ende Sta-
ten vanden ſelue Lande / dewyle doch den Princen (die by
hen ſeluen geen macht en hadden) ſonder den Eedelen en-
de Steden vanden Lande ganſch niet en vermochten / als
ordinare geen middelen hebbende dan het incommen van-
de Domeynen / tot verballinge vande coſten haerder hof-
houdinghe ende betalinghe vande ordinaris officiers.

Men bevindt oock wat Authoriteydt den Staten van-
den ſeluen Lande hebben ghehadt / omme den Princhen
(als ſy deur quaden raet waren tot naedeele vanden Lan-
de misleet) te brenghen tot recht ende redelijckheydt / niet
alleen met remonſtrantien ende verſoucken / maer ooc als
hier op niet en werde behoorlijck verſien / metter daet pro-
cederende oock ſtrengelijck tot ſtraffe vanden geenen die
der Princen authoriteydt hadden misleyt / misſhandelt ofte
onbehoorlijck misbruyckt / ghelijck daer van d'exempelen
ſijn veele ende menichfuldich.

Oock mede beuintmen claerlijck dat der Staten van-
de voorſchreuen Landen officie is gheweeſt / den minder-
iaerighen Prinſchen te voorſien van wettighe voochden /
Momboirs ende Gardenobels / gelijck oock is gheſchiet
aen Graue Willem de vijfſte vandien name tot cranckſin-
nicheydt ghecomen ſijnde.

 Eyn-

Eyntelijck is buyten twyffele dat de administratie vande Souuerainiteyt vande Landen t'allen tijden wettelijck is aenghenomen gheweest byden Staten der seluer/ so wanneer deur aflimicheyt/minder-iaericheyt/cranckſinnicheit/ misverstant oft eenige andere inconuenienten de Landen verlaeten sijn gheweest vande wettelijcke bedieninghe der Princen/ die ouer sulcks dickmaels een Hooft hebben ghecozen/diemen voocht oft ruwaert noemde. Twelck oock noch sulcks is gheobserueert gheweest ten tijde vanden huyse van Bourgongien/ als na t'ouerlijden van Hertoge Caerle ende Hartoginne Marie sijn dochter/ ten welcken tijde Hartoghe Maximiliaen willende met gheweldt contrarye innevueren tegen die authoriteyt vanden Staten/ den gheheelen staet vanden Lande bracht int wterste ghevaer ende perijckel/ende Keyser Kaerle selue is gedurende syne minder-iaricheydt deur d'authoriteydt vanden Staten versien van voochden ende t'lant van behoorlijcke Regierders/ die altijt de Staten vanden Lande (hoe wel in veele saecken de vryheyt gedurende de Heerschappije vanden huyse van Bourgongien seer is vermindert) grootelijck heeft gherespecteert/als lichtelijck bemerckende sijn staet deur gheen ander middel verseeckert te connen wesen/ heeft ouer sulcks synen Soone den Coninck van Spangien met verscheyden vermaninghen tot ghelijcke consideratie ende discretie ghesocht te beweghen/ met expresse verclaringhe/ dat hy synen staet soude sien in perijckele/ soo haest als hy de Staten van desen Landen soude hebben in cleynachtinghe/ ghelijck hy oock metter daet bevindt grootelijck tot syne ende der Landen schade/sonder datmen den oorspronck deser oorloge ander oorsaeck souden connen gheuen(watmen daer van discoureert) dan dat hy dese Landen met ghewelt van Spaensch ende ander wtheemsch Crijchsvolck heeft willen dwingen te doen tghene syluyden Staesghewyse/niet en hebben goet ghevonden in saecken betreffende den staet vanden Lande.

Alle

Alle t'welcke hoewel wy seecker achten ghenoech buy-
ten dispute te wesen/hebben nochtans noodich bevonden
hier te verhalen/ overmidts veele personen hier van seer
onseeckerlijck ende verscheydelijck ghevoelen/de vergade-
ringhe vanden Staten anders niet Respecterende/dan na
dat hen ghoetdunckt de qualiteydt vande personen opde
vergaderinghen comparerende te meriteren/ende van alle
saecken die aldaer worden gehandelt/oordeelende in allen
schyne of die voorschreven personen die wten Eedelen en-
de byden Steden worden ghedeputeert opde vergaderin-
ghe vanden Staten/ hen seluen waren draghende als syn-
de de Staten/ende over sulcks als hebbende de Souve-
rayniteyt ende hoochste macht vanden Lande/naer haren
welgheballe van alle saecken/den staet vanden Lande be-
treffende waren disponerende/ retorquerende over sulcks
alle de handelinghen der seluer tot haren perticuliere laste/
haet ende nijt/maer de gheene die naerder insiet tgene voo-
ren verhaelt is/ende andere groote saecken byden Princen
vanden Lande met hulpe vanden Staten te weghe ghe-
brocht/ende insonderheyt tgene tzedert den tijdt van vijf-
tien Jaren herwaerts inden Landen van Hollandt met
Westvrieslandt ende Zeelant is ghepasseert/can lichtelijck
bemercken/dat d'authoriteyt vanden Staten niet en be-
staet/int beleyt/authoriteydt ofte macht van XXX oft XL/
personen min ofte meer/die op haer verghaderinghen sijn
comparerende/ende de Aghenten vanden Coninck van
Spangien selfs/ die met dusdanighe argumenten teghen
onse saecken altijdt hebben ghemineert/ende ghesocht te
brenghen in cleynachtinge d'authoriteyt vanden Staten/
hebben metter daet nu wel bevonden/hoe grootelijck sy in
alsulcken opinie zijn gheabuseert ende misleydt gheweest.

Omme dan te ontdecken waer wt de authoriteydt van-
den Staten is spruytende/ soo staet te considereren dat de
Princen die opt wettelijcken hebben geregiert/niet alleen
hare

hare regieringe met delatie/ consent ende believen vanden Lantsaten hebben begonnen/maer oock sulcks vervolcht dat alle de leden vande Lichamen/daer van sy tot hooft syn gestelt /zijn gebleven ongevioleert/onvercort ende onvermindert/ d'welck niet en heeft connen worden verhaelt (dewyle de Princen by schalcke ende ambitieuse luyden lichtelijck worden ghecircumvenieert) ten ware de Lantsaten middel hadden om hem met goede ordre ende beleyt t'allen tyden tegen alle quade practijcken te opposeren/ende de Prince vande behoudenisse haerder vrijheydt ende welvaren / wten name van alle de leden niet alleen t'allen tijden te vermanen/maer oock om so wanneer de selve hen tot tijrannie souden laten misleyden / mette middelen van den Lande hen daer teghens t'opposeren / tot desen eynde sijn de Lantsaten vanden voorschreven Landen ghedeelt in tweederley Staten / te weten / d'Eedelen ende Steden.

D'edelen worden ghehouden voor een lidt ten opsiene vande digniteydt haerder affcompsten/ (die sonder beroemen wel sulcke es/ende soo oudt alsmen in eenighe andere Landen soude vinden) ende vande Heerlijckheden die de selve binnen dese Landen sijn besittende/van welcke heerlijckheden sy luyden meest al hebben ende gebruycken hoghe middelen ende laghe iurisdictien/de welcke op alle occurrentien met malcanderen delibereren op den Staedt vanden Lande/ ende ter vergaderinge comparerende/adviseren op alles neffens de Gedeputeerde vanden Steden.

De Steden hebben meest al een form van regieringe/te weten een Collegie van Radē ofte Vroetschappen/geconstitueert synde vande notabelste wten middē vande gantsche burgerie/dese sijn in sommige Steden van XL/In andere van XXXVI/ In andere van XXXII / XXVIII/ XXIIII/ ofte XX personen/ ende sijn de Collegien vande selve so oudt als de Steden/ofte immers dat geen Memo-

ris

rie en is van haere beginselẽ/de persoonen eens vercooren
sijnde / dienen haer leuen oft Poorterschap lange ghedup-
rende/in plaetse vanden ghenen die steruen/oft haer Poor-
terschappen verlaten/worden by t'selue Collegie tot haren
ghelieuen gecoren / andere personen wt t'middel der Bur-
geren tot vervullinge van t'getal. By dese Collegien alleen
is de macht omme te aduyseren/Resolueren eñ disponeren
van alle saecken concernerende den staet vanden Lande
eñ der Stede respectiue: Ende wat t'selue Collegie aduy-
seert/Resolueert ende disponeert/wert byde gansche bur-
gerie ghevolcht/daer teghen noyt eenighe inbreck ofte op-
positie vande burgheren is ghevallen.

By dese Collegien worden Jaerlijcks ghecoren de ordi-
narise Magistraten/ te weten/ vier/ drye ofte twee Bur-
gemeesters/ende seuen ofte meer Schepenen/omme te die-
nen voor een Jaer/in sommighe Steden gheschieden dese
electien absolutelijck / inde sommighe by nominatie van
dobbel ghetal/daer wt byden Stathouder de verkiesinge
van t'ghewoonlijck ghetal wert ghedaen.

Der Burghermeesters officie is bevolen het ordinaris
belept ende gebiet in alle politijcque saecken/ so wel de ad-
ministratie van Statsgoederen ende innecommen/als den
welstant ende bewaringhe der Steden betreffende.

De Collegien vandẽ Schepenen vaceeren ordinarie tot
d'administratie vande Justicie / soo in alle Criminele als
Ciuile saecken / ende hebben ende exerceren alle hooghe
middele / ende laghe Jurisdictien.

By dese Collegien van Magistraten worden absolute-
lijck bericht de Regieringhe der Steden van Hollandt/
Westvrieslandt ende Zeelant/meest al ghenoech op eenen
voet/sonder dat de Princen vanden Landen hen de Regie-

uingen vanden Steden eenichſins hebben onderwonden anders dan int ſtellen van eenen officier/ die op heuren name de Juſtitie heeft gevordert. Dit is int corte de waerachtige ghelegentheyt vande Regieringhe der Steden van Hollandt ende Zeelandt.

Waer wt goet te verſtaen is/ dat deſe Collegien vande Magiſtraten ende Raden vanden Steden ghevuecht bye de vergaderinge vanden Eedelen/ ontwijffelijcken repreſenteren den ghanſchen ſtaet ende t'gheheele Lichaem vande Landtſaten/ ende en can niet bedacht werden eenighe forme van Regieringe/ die niet ſeeckerder kenniſſe van alle gheleghentheden vanden Lande ſoude connen Reſolueren/ ofte hare Reſolutien met meerder eendracht/ autoriteyt/ ofte gevolch ſoude connen executeren: ouer-ſulcx en is niet te verwonderen/ dat den Staet deſer Landen is geweeſt onveranderlijc/ eñ ſo geduyrich als eenich ſtaet ter Werelt ſoude mogen weſen: Omme nv de Collegien vanden Eedelen ende Stedē te brengen in eene vergaderinge/ en can niet geſchieden dan by Gedeputeerde vande ſelue/ ouer-ſulcx als omme eenighe merckelijcke ſaken te beraetſlagen/ van noode is de ſelue te vergaderen/ ſo worden die beſchreuen met inſertie vande principaelſte poincten: die byden Collegien in deliberatie ghelept ende daer op gereſolueert ſijnde/ worden afghesonden alſulcke ghecommitteerde/ als ſy vertrouwen/ eñ met alſulcken laſt ende Reſolutie als ſy beuinden ten dienſte vanden Lande te behooren. D'edelen compareren in competenten ghetale/ ende de Steden ſeynden een Burgemeeſter met eenighe Raden/ al tot ſulcken ghetale/ als ſylupden goet vinden nade Importantie vander ſaecken/ ende bouen dien ſijn de gecommitteerde geduyrende t'oorloge (ouermits de menichfuldicheit vanden occurrentien) altijt generalijck gelaſt geweeſt/ omme alle ſaecken de welvaert ende conſeruatie vanden ſtaet vandē Lande betreffende te adviſeren ende Reſolueren/

ren/ſulcks ſy luyden ten meeſten dienſte vanden Lande be-
vinden te behooren/ende beſonder omme de rechten/ vry-
heden ende Preuilegien vanden Lande te mainteneren/
ende alle inbreecken te weren ende wederſtaen/ Ende deſe
ghecommitteerde alſulcks byden anderen vergaderende/
Repreſenteren de Staten vanden ſelue Lande/niet dat ſy-
luyden in hare perſonen/ oft wt hare authoriteyt de Sta-
ten ſijn/maer alleen wt crachte vande commiſſie van hare
principalen /ſonder dat te preſumeren ſtaet/ dat yemandt
ſich ſeluen wt ambitie ſoude aduancheren tot deſe Com-
miſſien/want bouen dien de natuere van deſen Volcke een
affkeer is hebbende van alſulcke ambitie/ ende Vyandt is
van alle ambitieuſen/ ſo en ſtaet t'ſelue niet te preſumeren
in ſo vrye electie/ende veel min dat yemant in deſe teghen-
spoet/die Godt almachtich den Landen ghelieft te ouer-
ſeynden/ſoude begerich weſen/ omme die ſaecken vanden
Lande te handelen/daer niet dan ſwaricheyt is in te ſien/
niet dan Vyantſchap ende miſgunſt vanden vyanden on-
ſer ſaecken(die oock de gequalificeerſte ende veele ghetrou-
we perſonen met valſch aengheuen abuſerende/dickwils
quade opinien van veele goede Dienaers vanden Lande
hebben verwect)ſtaet te verwachten/ſonder eenich profijt/
ouer-ſulcks heeftmen het aennemen vande voorſchreuen
Commiſſien moeten redigeren Inter munera neceſſaria, en-
de alle die ghenen die eenich beleydt deſer Landen hebben
geſien/connen getuygen wat ſwaricheden ende conſtrinc-
tien ſijn geuallen ende gebruyckt/omme de gecommitteer-
de/verſochte ende ghebruyckte perſonen tot de opghelevde
Laſten te bewillighen.

Ende ſijn de ſelue ghecommitteerden gehouden weder-
kerende hare principalen te doen/ van alles goet getrouw
rapport.

Dit is t'fundament vande Regieringe deſer Landen van

Hollandt met Westvrieslandt ende Zeelandt/daer op den staet der seluer Landen den tijt van vijf/ses/ seuen hondert Jaren/ende soo langhe als de oudtste monumenten streckende sijn / heeft berust. Dit is oock (naest de hulpe van Godt almachtich) tgene/dat de selue in dit gevaerlijck oorloch tegen so machtighen vyant heeft ghehouden in goede cloeckmoedicheyt ende eendracht/ sulcks dat ghedurende desen oorlooge / noyt Lidt vande voorschreuen Landē anders dan met t'wterste gewelt/van ons is geschuert / noyt burgherije oproerich /noyt gemuytineerde soldaten inden Landen van Hollant oft Zeelant sijn bevonden/ daer van wy naest God almachtige hant geen andere Redenen souden connen geuen/dan dat in alles oprechtelijck/vrymoedelijck/Rijpelijck/ende met open dueren is gehandelt / tot welcken eynde is gebuert/ dat veele vande cleyne Steden/ oock diemen van ouden tijden ter verghaderinghe vande Staten niet en plach te beschryuē(immers alle de gene die sulcks begeert hebben)inde vergaderinghe vande Staten vrye sesste ende stemme is gegunt/op dat een yegelijck t'beleyt der gemene Landts-saecken kennelijck zijnde/de lastē (die anders onverdraechelijck schynen)met goetwillicheyt gedragen/ende de eenicheyt onuerbreeckelijck onderhouden soude werden/tot welcken eynde d'Edelen ende Steden oock vry ghestaen heeft met sulcken getale ende personen/ van het Lichaem vande Vroedtschappen wesende/ te compareren/als hen goet dochte/Behoudelijck dat de personen by de Previleghien vande Landen niet en worden wtghesloten.

Ingevalle nv yemant soude connen bewysen /dat onder den Edelen ofte onder den ghenen die als ghedeputeerde vanden Steden opte verghaderinghe vande Staten sijn verschreuen/ yemant yet soude gehandelt hebben(des wy niet en weten) anders dan inder vueghen als voorschreuen is/ ende in conformite van synen last ende commissie/ den

seluen

ſeluen ſoude gehouden ſijn t'allen tijden daer van voor ſyne
principalen te verantwoorden/ ende by gebreecke vandien
ſtrafbaer ſijn als naer rechten/ ende de gene die ter goeder
trouwen arbeyden om ſulcks te openbaren / achten wy
voor goede Liefhebbers des Vaderlants.

Maer de geene die de Staten vande Lande verachten-
de ende beſchimpende hare actien/ calumnieren / abuſeren
hen grotelijcks/indien ſy verſtaen te doen te hebben mette
perſonen vande Edelen ende gecommitteerde vande Ste
den in haer perticulier/ingheballe ſy niet met eenen en be-
wyſen/dat yemant vande ſelue yet ſonder laſt ſoude heb-
ben ghedaen/oft ſyne commiſſie geexcedeert. Ende hoe-
wel veele perſonen ſulcks wt onwetenheyt eñ ſimpelheydt
doende/t'ſelfde niet opt ſwaerſte en wort afgenomen / So
is nochtans ſeecker / dat die gene die ſulcx doen met goede
kenniſſe ende wetenſchap/ſijn vyanden vanden ſtaet ende
Republijcke deſer Landen / ende dat de ſelue daer mede
niet anders connen voor-hebben / dan te ondergrauen de
Fundamenten vanden huyſe/omme t'ſelue te doẽ ſtorten/
ende verballen. So wel ten opſiene vanden Prince als van
de ghemeente: Want wat is de macht van een Prince/ſon-
der goede correſpondentie van ſyne onderſaten? Wat cor-
reſpondentie ſal hy met hen houden/wat onderſtant ſal hy
van hen trecken/indien hy hem daer toe laet brenghen/dat
hy partijſchap aenneemt tegen de Staten / die de gemeen-
ten Repreſenteren/ofte om eygentlijcker te ſpreken tegen
ſijn volck ſeluer : Ten anderen hoe can den ſtaet vanden
Lande beſtaen/indien het geſchiedẽ conde/dat de gemeen-
te ſo verre werde ghebracht/dat de ſelue partijſchap anna-
men tegen de Staten/dat is tegens de Edelen Magiſtra-
ten ende Vroedtſchappen vanden Steden/die haer voor-
ſtanders ende wettelijcke Magiſtraten ſijn / die tot voor-
ſtane vande gemeente/oock den ondanck vanden Princen
ende Gouuerneurs dickwils int perticulier moetẽ dragen.

Daeromme sullen alle redelijcke menschen claerlijck verstaen/dat den ghemenen staet vanden Lande geen swaerder/schadelijcker noch dootlijcker vyanden souden mogē hebben / dan den genen die sich souden formaliseren tegen den Staten vanden Lande int gheneráel. Maer sulcks en verstaen wy niet te wesen de gene/die soude connen bewysen tegen yemanden particulierlijcken/dat hy de commissie van synen principalen/ op de vergaderinghe vanden Staten comparerende/ soude hebbē geexcedeert/als voorschreuen is/ ofte oock anderssins hen souden hebben ontgaen.

Hieromme sal een yeghelijck ghelieuen te verstaen/ dat die gene die verclaren de Souuerainiteyt der Landen te wesen byden Staten / sy niet en verstaen daer mede te spreecken van eenighe particuliere personen ofte gecommitteerde int particulier / maer van hare principalen/ te weten/ die Edelen ende Steden vanden Lande /die sy wt crachte van hare Commissien Representeeren/ t'welck verscheyden Princen ende Potentaten / ende oock hare Maiesteyt van Engelant mette ghenerale Staten tracterende / ende syne Exc de Commissie als Gouuerneur gheneral vanden seluen ontfangende sucks hebben verstaen ende by niemanden ter Werldt ghecontrouerteert mach werden.

Sonder dat wy connen gelouen/dat yemant meent met goet Fundament anders als nv te cunnen sustineren / ofte soude moeten volgen/dat d'Edelen/Magistraten ende Vroetschappen vanden Steden/nv niet de selue macht en hadden opde exercitie vande Souuerainiteyt/die de selue hebben gehadt in voorleden tyden/als vooren bewesen is/ ende oock hadden int tracteren met hare Maiesteyt ende constitueren van t'Gouuernement van syne Exc/ ofte andersins soude moeten in controuersie ghetrocken worden/ niet

niet alleen de bestendicheyt vande tractatē met hare Ma-
iesteyt Commissie ende Gouuernement van syne Ex^c/
maer alle t'ghene de Staten tzedert den tijdt van vijftien
Jaren tot hare defentie hebben ghedaen/ t'welck alleen
twerck is vander Landen Vyanden.

Mits allen twelcke wy claerlijc ende genoechsaem ach-
ten bewesen te sijn/ hoe noodich de authoriteyt vanden
Staten dient gheconserueert/als wesende het fundament
daer op den gemeenen stant vanden Lande is berustende/
t'welck sonder de Ruyne vande ghemeene saecke niet en
mach werdē gecrenckt/ ende dat de Souuerainiteyt van-
den Lande is byden Staten in alle saecken/niet min als
die gheweest is byde voorghaende Princen deser Landen.
Aldus gearresteert indē Hage / den xvj. Julij/ Ende is als
noch geresolueert/dat daer van ouerleueringhe sal werden
ghedaen. Ghedaen tot Haerlem / den XVJ. Octo-
bris XV^c Seuenentachtich. Onder stont ghescreuen:
Ter ordonnantie vanden Staten van Hollandt. On-
dergheteyckent.

C. de Rechtere.